O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti rektori

M.E.Po‘latov

2024 yil “28” 08

Ro‘yxatga olindi: №

2024 yil

“28” 08

SIFAT MENEJMENTI

FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	400 000	– Biznes, boshqaruv va huquq
Ta’lim sohalari:	410 000	– Biznes va boshqaruv
Ta’lim yo‘nalishlari:	60411200	– Menejment (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)

Samarqand – 2024

Fan/modul kodi MANAGE06	O'quv yili 2024-2025	Semestr 4	Kreditlar 6
Fan/modul turi Majburiy	**Ta'lim tili** O'zbek		**Haftadagi dars soatlari** 4

1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Sifat menejmenti	72	108	180

2.

I. Fanning mazmuni

«Sifat menejmenti» fani bakalavriatning kunduzgi va kechki 60411200-Menejment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun mo'ljallangan. O'quv dastur "Sifat menejmenti" fanining asosiy tamoyillaridan bo'lgan, ya'ni bozor sharoitida sifat va raqobatbordoshlik, korxona faoliyatini takomillashtirish, boshqaruvni sifat jihatdan yaxshilashga rahbarlik qilish, tashkilotning faoliyatini takomillashtirishda boshqaruv xodimlarining ishtiroki, faoliyatni yaxshilashda jamoaning qatnashuvi darajasi, takomillashtirish jarayonida xodimlarni boshqarish, ta'minotchilarni jalb qilish, boshqaruv tizimlarini takomillashtirish, standartlar, mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish, sifat ko'rsatkichlarini aniqlash usullari, mahsulot sifatining tahlili, jarayonlarni statistik tartibga solish, tanlanma qabul qilish nazorati va o'lchashlarning sifati, ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish, iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish kabi masalalarni qamraydi.

"Sifat menejmenti" fani ixtisoslik fanlaridan hisoblanadi. Mazkur fan dasturini amalga oshirish uchun talaba o'quv rejasida rejalashtirilgan "Menejmentga kirish", "Taym menejmenti", "Strategik menejment", "Iqtisodiyot nazariyasi", "Tashkiliy hulq", "Operatsion menejment" va boshqa fanlardan yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishni talab etadi.

"Sifat menejmenti" fani milliy iqtisodiyotda faoliyat yuritayotgan xo'jalik yurituvchi sub'yektlarning boshqaruv faoliyatini sifat jihatdan takomillashtirish va uning samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Shu boisdan, fanning ilm-fan va ishlab chiqarishdagi o'rni milliy iqtisodiyotda faoliyat yuritayotgan xo'jalik yurituvchi sub'yektlarning sifat jihatdan boshqaruv jarayoni samaradorligini oshirishga faoliyatini nazorat qilish va tartibga solishda va samarali boshqaruv strategiyalarini ishlab chiqishdan hamda shu orqali raqobatbardosh mahsulot(ish, xizmat)larni yaratishda namoyon bo'ladi.

"Sifat menejmenti" fanining asosiy maqsadi – bo'lajak menejerlarni yetishtirish, mahsulot, tovarlar, xizmatlar va ishlar, jarayonlar va boshqaruv tizimlari sifatini boshqarishning zamonaviy usullarini o'rganish hamda o'zlashtirish, sifatni boshqarishning afzaligi to'g'risidagi nazariy-amaliy bilimlarni shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifasi – uni o'rganuvchilarga sifat menejmenti fanining ishlab chiqarishdagi o'rni, zamonaviy bozor sharoitlarida sifat va raqobatbardoshlik, korxona faoliyatini sifat jihatdan yangicha boshqaruv faoliyatini shakllantirish

	xususan aqliy hujum, klaster, amaliy ish va didaktik o'yinlar, amaliy masalalar yechish, portfolio, keys stadi va multimediyalardan, kompyuter dasturlari (Microsoft Yexel, Microsoft Power Point, Web Trust, SYS Trust)dan, multimedianing innovatsion ta'lim vositalaridan, internet sahifalari va tizimlaridan foydalaniladi.
5.	**VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishni topshirish.
6.	**Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari** **Asosiy adabiyotlar:** 1. Elaine Biach TQM for treining. Toronto 1994 y. 2. Yo'ldoshev N.Q., Yusupova D.T., Sifat menejmenti o'quv qo'llanma. Toshkent – 2019. 3. G'. H. Hojiahmedov, I. K. Yaxyayeva, M. N. Umarova, A. A. Usmonov Sifat menejmenti. Toshkent – 2011. 4. Kane M. M., Ivanov B. V., Koreshkov V. N., Sxirtladze A. G. Sistemi, metodi i instrumenti menedjmenta kachestva: Uchebnik dlya vuzov / Pod red. M. M. Kane. – SPb: Piter, 2009. 5. Hojiahmedov G'. H., Yaxyayeva I. K., Yo'ldoshev N. Q. —Mahsulot sifatini boshqarish o'quv qo'llanma. T.: —Iqtisodchi‖, 2010. **Qo'shimcha adabiyotlar:** 6.Mirziyoyev Sh.M. Erkin va faravon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, « O'zbekiston », NMIU, 2017,-29 b. 7.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7-fevraldagi «O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida»gi PF-4947-sonli Farmoni. O'zbekiston, Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 yil, 6-son, 70-modda. **Internet manbalari:** 9.www.lex.uz–O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi 10.www.sies.uz – SamISI elektron kutubxonasi 11.www.ziyonet.uz – ta'lim portali
7.	**Samarqand iqtisodiyot va servis instituti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan**
8.	**Fan/ modul uchun mas'ul:** **Nasiba Akbarjonovna Usmanova** – SamISI, "Menejment" kafedrasi dotsent vazifasini bajaruvchisi, PhD.
9.	**Taqrizchilar:** **Turdibekov X.I.** – TDIU, Samarqand filliali prorektori, i.f.n., dotsent. **Pulatov V.S.** – MCHJ "Samarkand hostel" direktori.

hamda mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish tartibi hamda ularni axborot imkoniyatlari taxlili bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni uzviylik va uzluksizlikda o'rgatishdan iborat .

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quydagi talablar qo'yiladi. **Talaba:**

- tashkilotning faoliyatini takomillashtirishda boshqaruv xodimlarinining ishtiroki; faoliyatni yaxshilashda jamoaning qatnashuvi; faoliyatni takomillashtirish jarayonida xodimlarni boshqarish; boshqaruv tizimlarini takomillashtirish jarayoniga ta'minotchilarni jalb qilish to'g'risida **bilishi kerak**;

- talaba jarayonlarni statistik tartibga solish; tanlanma qabul qilish nazorati va o'lchashlarning sifati; ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish, iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak**;

- standartlar, mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish; boshqaruv jarayoni sifat jihatdan takomillashuvi; sifat ko'rsatkichlarini aniqlash usullari; mahsulot sifatining tahlili; ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish **malakalariga ega bo'lishi kerak.**

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari):

1-mavzu. Bozor sharoitida sifat va raqobatbordoshlik.

Bozor iqtisodiyoti sharoitida sifatni boshqarish. Sifat tushunchasi. Sifat menejmenti fanini tarixi va hozirda dozarbligi. Fanning metodologik asoslari. Yo'nalishning ob'yekti, predmeti va boshqa fanlar bilan aloqasi. Xalqaro standartlar I.S.O – 14001, 18001, 22001 tizimi asosida ichki bozorimizni raqobatbardosh mahsulotlar bilan to'yintirish va eksport imkoniyatlarini yanada oshirish ko'zda tutilgan.

2-mavzu. Korxona faoliyatini takomillashtirish.

Faoliyatni yaxshilashning 10 asosiy yo'nalishlari. Yuqori rahbariyatning qiziquvchanligi. Faoliyatni yaxshilash ishlarining uzaro xamkorlik asosida boshqarilishini tashkil qilish. Boshqaruv jamoasining barcha a'zolarini faoliyatga jalb qilish. Xizmatchilar va ishchilarning ishtiroki. Tizimlar va jarayonlarni takomillashtirish guruhini tashkil qilish. Faoliyatni joriy davrdagi talablar va erishilgan natijalarni baholash. Yaxshilash jarayonining natijaviyligi. Yuqori rahbariyatning faoliyati. Faoliyatni yaxshilash bo'yicha boshqaruv kengashi. Faoliyatni yaxshilash bo'yicha kengashning ishi. Ishni yaxshilashning asosiy qoidalarini o'lchash. Faoliyatni yaxshilash strategiyasini ishlab chiqish. Sifatniig pastligi oqibatida yuzaga keladigan xarajatlar. Targ'ibot va o'qitish. Rahbarlik qilishning ob'yektlari, resurslari va usullari. "O'z vaqtida" tamoyili bo'yicha zaxiralarni boshqarish.

3-mavzu. Faoliyatni yaxshilashga rahbarlik qilish.

Boshqaruv organlari. Faoliyatni yaxshilash bo'yicha kengashning ishi. Joriy davrdagi talablar va erishilgan natijalarni baholash. Targ'ibot va o'qitish. Rahbarlik qilishning ob'yektlari, resurslari va usullari. Boshqaruv kengashi va ma'muriy guruhning vazifalari. Kengash ichki yig'ilishining kun tartibiga qanday qo'shimcha va o'zgartirishlar. Korxonaning past sifat oqibatida

to'laydigan bilvosita harajatlari: "qoniqmagan indamas iste'molchi". Yaxshilash jarayoni doirasidagi o'qitish dasturlari bu jarayonning qatnashchilariga qo'yilgan talablar. Funktsional bo'linmalar faoliyatini yaxshilash rejalarini ishlab chiqish va amalga oshirish bosqichlari.

4-mavzu.Tashkilotning faoliyatini takomillashtirishda boshqaruv xodimlarining ishtiroki.

Tashkilotning faoliyatini takomillashtirishda boshqaruv xodimlarining ahamiyati. Jamoaviy boshqaruv tushunchasi va uning mazmuni. Boshqaruv xodimlarini o'qitish. O'z – o'zini attestatsiyalash jarayoni. Faoliyatni takomillashtirishda rahbar – ishchi aloqalarining ahamiyati. Rahbariyat faoliyatni yaxshilashda faol qatnashishga qaror qilish masalalari. Jamoaviy boshqaruvning samaradorligiga erishish tamoyillari, uning tashkilot va xodimlar uchun afzalliklarini tushuntirib bering. Jamoaviy boshqaruv tizimi samaradorligiga erishish shartlari. O'rta pog'ona rahbarlarini o'qitishning keltirilgan so'rovnomasida savollariga berilgan javoblar asosida korxonaning faoliyati haqida xulosalar chiqaring. Boshqaruvchilar va ish yurituvchilardan tashkil topgan guruhning vazifalari.

5-mavzu. Faoliyatni yaxshilashda jamoaning qatnashuvi.

Guruhli yondashuv. Bo'linmalarning faoliyatini takomillashtirish bo'yicha guruhlar. Sifat to'garaklari. Jarayonlarni takomillashtirish bo'yicha guruhlar. Maqsadli guruhlar. Guruhlarning faoliyati. Bo'linma doirasida takomillashtirish. Tashkilot rahbariyatining ishchilar guruhi faoliyatini yo'naltirib turishi. Guruh yig'ilishlarini o'tkazish qoidalarini tavsiflari. Bo'linma faoliyatini takomillashtirish bo'yicha guruhning rivojlanish bosqichlariga ta'rifi. Nazorat raqamlarini yangilash – asosiy maqsadga erishish vositasi. Bo'linmalar faoliyatini takomillashtirish bo'yicha guruhlarning afzalliklari va kamchiliklari. Sifat to'garaklarining muvofiqlashtiruvchilarining vazifalari. Muammolarning tahlili va yechimiga bag'ishlangan yig'ilishlar uchun berilgan savollar yordamida sifat to'garagingizning yig'ilishida kun tartibiga qo'yilgan masalasi.

6-mavzu. Faoliyatni takomillashtirish jarayonida xodimlarni boshqarish.

Mehnatni tashkil qilish va haq to'lashning tamoyillari. Obro'ni rejalashtirish. Takliflarni bildirish va ishni yaxshilash dasturlari. Xizmatlarni tan olish va mukofotlash. Qo'shimcha pul to'lovlari va foydani taqsimlash dasturlari. Jamiyat tomonidan tan olinish. Har bir xodim uchun yillik ish rejasi asosida kvartallik rejalarni tuzishning ahamiyati. Xodimlarning kelajakda kasbiy o'sishini rejalashtirishdan maqsad. Kasbiy o'sish va istiqbolli vazifalarni aniqlash uslublari. Namuna asosida o'zingizning kasbiy o'sish rejasi. Takliflarni bildirish dasturi xodim va korxona uchun ahamiyati.

7-mavzu. Boshqaruv tizimlarini takomillashtirish.

Jarayon tushunchasi. Jarayonni takomillashtirish. Jarayonlarni attestatsiyalash. "O'z vaqtida" tamoyilining ahamiyati, vazifalari. Jarayonni takomillashtirish bo'yicha guruh tomonidan hisobot taqdim etish tartibi. Ishlab chiqarilyapgan mahsulot va ko'satilyapgan xizmatlarning sifatini ta'minlash

47. Majburiy sertifikatlashtirish shartlari va tartiblari.
48. Muvofiklik sertifikati va muvofiklik belgisi.
49. Mahsulot sifatining shakllanish boskichlari.
50. Birlamchi sifat belgilarining eksport usullarida baholash tartibi.
51. Mahsulot sifatining baholash usullari.
52. ISO 9000 standartni to'g'risida umumiy tushunchalar va uning talablari.
53. ISO 9000 standartlari asosida sertifikatsiyaning o'tkazish va uning tashkilot faoliyatiga ta'siri
54. Sifat sohasida tashkilotdagi tashkiliy tuzilmalarining majburiyatlari va javobgarligi darajasi.
55. Sifat nazorati moxiyati va uni boshqarish.
56. Mahsulot sifatining boshqarish strategiyasini ishlab chiqarish.
57. Sifat nazoratining qilish turlari va shakllari.
58. O'zbekiston Respublikasining standartlashtirish davlat tizimi va uning vazifalari.
59. O'zbekiston Respublikasining sertifikatlashtirish milliy tizimi.
60. Sifatni boshqarishning iqtisodiy samaradorligini aniqlash.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

V. Fan bo'yicha kurs ishi (loyihasi)

Ushbu fandan kurs ishi o'quv rejada rejalashtirilmagan.

3.

VI. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talabalar:

- talabalarda sifat menejmenti fanining ishlab chiqarishdagi o'rni; bozor sharoitlarida sifat va raqobatbardoshlik; korxona faoliyatini takomillashtirish; faoliyatni yaxshilashga rahbarlik qilish **tasavvurga ega bo'lishi;**
- tashkilotning faoliyatini takomillashtirishda boshqaruv xodim larinining ishtiroki; faoliyatni yaxshilashda jamoaning qatnashuvi; faoliyatni takomillashtirish jarayonida xodimlarni boshqarish; boshqaruv tizimlarini takomillashtirish jarayoniga ta'minotchilarni jalb qilish to'g'risida **bilishi;**
- talaba jarayonlarni statistik tartibga solish; tanlanma qabul qilish nazorati va o'lchashlarning sifati; ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish, iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish **ko'nikmalariga ega bo'lishi;**
- talaba standartlar, mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish; - boshqaruv jarayoni sifat jihatdan takomillashuvi; sifat ko'rsatkichlarini aniqlash usullari; mahsulot sifatining tahlili; ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish **malakalariga ega bo'lishi.**

4.

VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari

"Sifat menejmenti" fanini o'zlashtirishda ta'limning innovatsion ta'lim metodlaridan foydalanishi, yangi pedagogik, axborot va internet texnologiyalarini tadbiq qilishi muhim ahamiyat kasb etadi. Shuningdek, fanni yanada chuqur o'zlashtirishda o'quv uslubiy ta'minot, ya'ni darslik, elektron darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, modul topshiriqlaridan foydalanish tavsiya etiladi. Ma'ruza va amaliy mashg'ulotlarda turli metod va vositalardan,

8. Mahsulot nafliligi va sifatni yaratish xarajatlarining o'zaro bog'liqligi.
9. Sifatning ijtimoiy xarajatlari.
10. Sifatning me'yoriy darajasi mohiyati. Sifatning me'yoriy darajasini belgilash.
11. Sifatni shakllantirishga ishlab chiqarish yondashuvi bosqichlari.
12. Sifatni shakllantirishga kompleks yondashuvi bosqichlari. "Sifat xalqasi".
13. Sifat ko'rsatkichlarini belgilash va ularga erishish.
14. Sifatni ta'minlash, namoyon qilish va saqlab qolish vazifalari.
15. O'zbekiston Respublikasida standartlashtirish va sertifikatlashtirishning huquqiy asoslari.
16. Davlat standartlarini ishlab chiqish va tasdiqlash tartibi.
17. Davlat standartlashtirish tizimining vazifalari.
18. Sifatni ta'minlash usullarining rivojlanish tarixi.
19. Sifatni boshqarish atamasining turli shakllari.
20. Sifatni boshqarishda ishlab chiqaruvchilarning manfaatlari.
21. Mehnat sifatini boshqarish yondashuvi hamda jarayon sifatini boshqarish yondashuvi.
22. Sifatni boshqarish tizimlarining mazmuni, maqsadi va vazifalari.
23. Sifatni boshqarish tizimlarining asosiy elementlari.
24. Sifatni boshqarish tizimlarining faoliyati bilan bog'liq muammolar.
25. Korxonada sifat bilan bog'liq xarajatlar tavsifi.
26. Nuqsonlarni tuzatish va oldini olish xarajatlarini hisobga olishni tashkil qilish.
27. Sifatni rag'batlantirish choralarining mazmuni.
28. Mehnat sifatini hamda mahsulot sifatini moddiy rag'batlantirish.
29. Ijtimoiy- psixologik va tashkiliy rag'batlantirish choralari.
30. Sifatni nazorat qilish moxiyati va turlari.
31. Sifatni qilish nazorat qilish vazifalari.
32. Korxonada sifatning nazoratini tashkil qilish.
33. Korxonada sifatni nazorat qilish tizimlarining huquqiy asoslari.
34. Sifatni nazorat qilishning texnologik jihatlari.
35. Sifat tugaraklari mohiyati va maqsadlari va uni tashkil qilish tartibi.
36. Sifat tugaraklari faoliyatini boshqarish.
37. Mahsulot sifatini baholash usullari va tartibi.
38. Ishlab chiqarishda sifatni baholash maqsadi va vazifalari.
39. Sifatning me'yoriy darajasini oshirish bilan bog'liq muammolar.
40. Standartlarning xususiyatlari bilan bog'liq muammolar.
41. Manfaatlar to'g'ri kelmasligi bilan bog'liq muammolar.
42. O'zbekiston Respublikasida standartlashtirish maksadlari va ularning moxiyati.
43. Standartlarning turlari va ularga qo'yiladigan talablar.
44. Standartlar ustidan nazorat organlari.
45. Davlat inspektorlarining huquq va majburiyatlari.
46. Standartlashtirish faoliyatining moliyaviy ta'minoti.

guruhi va Sifatni tekshirish laboratoriyalari vazifasi. Jarayonlarni boshqarishni tashkil qilish. Jarayonlarni statistik tartibga solish va tizimli yondashuv. Jarayonlarni attestatsiyalash. Jarayonlarni takomillashtirish bo'yicha guruhlarning faoliyati. Sifatni ta'minlash tizimining amal qilinishi. Boshqaruv tizimlari amal qilinishining sifatini ta'minlash.

8-mavzu. Faoliyatni takomillashtirish jarayoniga ta'minotchilarni jalb qilish.

Ta'minotchilar bilan shartnoma asosida hamkorlik qilish. Ta'minotchilarni o'qitish va rag'batlantirish. Ta'minotchilarni nazorat qilish. Ta'minotchilarning faoliyatini attestatsiyalash va baholash. Ishlab chiqarishni boshqarishning mazmuni va mohiyati. Ishlab chiqa rishni boshqarishning ikki tomoni: ijtimoiy-iqtisodiy, tashkiliy-texnik tomonlari o'zaro bog'liqligi. Ishlab chiqarishni boshqarishda ob'yekt va sub'yekt tushunchalari. Ishlab chiqarishni boshqarishda shaxsiy-insoniy va moddiy-ashyoviy omillar mohiyati, ishlab chiqarilgan mahsulot sifatini boshqarish, mahsulot sifatiga ta'sir etuvchi omillar. Sifat menejmenti, sifatni nazorat qilish ikki tomoni: ijtimoiy-iqtisodiy, tashkiliy texnik tomonlari o'zaro bog'liqligi. Ishlab chiqarishni boshqarishda, ishlab chiqarish samaradorligini oshirish va rag'batlantirishning zamonaviy usullari.

9-mavzu. Standartlar, mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish.

ISO – 9000 seriyasidagi xalqaro standartlar ko'rinishida aks etgan sifatni ta'minlash tizimining rivojlanish bosqichlari. Sertifikatlashtirishning maqsad va vazifalari. "O'zstandart" agentligining sertifikatlashtirish sohasidagi faoliyati. Sertifikatlashtirish obyektlari va subyektlari. Muvofiqlik sertifikati va muvofiqlik belgisini tasdiqlash tartibi. Majburiy sertifikatlashtirish. Mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish. O'zbekiston Respublikasining "Mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish to'g'risida"gi qonuni. O'zbekiston Respublikasining "Metrologiya to'g'risida"gi qonuni. O'zbekiston Respublikasining "Standartlashtirish to'g'risida"gi qonuni. Xalqaro standartlashtirish tashkilotining standartlari.

10-mavzu. Sifat ko'rsatkichlarini aniqlash usullari.

Sifat ko'rsatkichlarini o'lchash usullari. Ekspert usullar. Ekspertlar tarkibining ekspertiza natijalariga ta'siri. Isikavaning sabab – oqibat diagrammalari. Vazn ko'rsatkichlarini aniqlashning analitik usuli. Iste'mol va ishlab chiqarish qo'yilmalari. Kvalimetriya tushunchasi va sifatni baholashfagi jihatlari.

11-mavzu. Mahsulot sifatining tahlili.

Mahsulot sifati nima va uni boshqarish. Mahsulot sifati klassifikatsiyasi. Ekspertiza o'tkazishning sotsiologik usuli tushunchasi va turlari. Sifatning umumiy ko'rsatkichlari xususiyatlari. Pareto diagrammalari tushunchasi va afzalliklari. Ekspertiza o'tkazishning sotsiologik usuli. Sifatning umumiy ko'rsatkichlari. Pareto diagrammalaridan foydalanish.

12-mavzu. Jarayonlarni statistik tartibga solish.

Jarayon tushunchasi va xususiyatlari. $(\overline{X}-R)$ – kartalarni tuzish. Nazorat kartasi tushunchasi turlari. Nazorat kartasi tuzilish jarayoni. Buyurtmachining

va ta'minotchining tavakkalchiligi. Binominal taqsimot va gipergeometrik taqsimot. Puasson taqsimoti.

13-mavzu.Tanlanma qabul qilish nazorati va o'lchashlarning sifati.

Qabul qilish nazorati. O'lchashlarning sifat. Sifat nazorati tushunchasi. Sifatni baholash uslubiyati. Qabul qilish nazorati rejasining operativ xususiyatidan foydalanish tartibi. O'lchashlarning sifatini aniqlash. Randomizatsiya.

14-mavzu. Ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish.

Ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish ishlarini olib borish. Sertifikatlashtirishda ishlab chiqarishni tekshirishning namunaviy uslubiyotining tuzilmasi. Sertifikatlashtirish sxemalari va ularni tanlash. Sertifikatlashtirish sxemacini tanlash uslubiyoti. Ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish. Ishlab chiqarish tizimining matritsasi. Ishlab chiqarishni tekshirishning namunali uslubiyotini matritsasi yordamida tutushtirish. Sertifikatlashtirish sxemalarining turlari. Sertifikatlashtirish sxemasini tanlash bosqichlari. U yoki bu sertifikatlashtirish sxemasidan foydalanishni aniqlovchi matritsani tuzish.

15-mavzu. Iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish.

O'zbekiston Respublikasining "Iste'molchilar huquqlarini himoya qilish to'g'risida"gi qonuni. Iste'molchilarning jamoat birlashmalari. O'zbekiston iste'molchilar huquqlarini himoya qilish jamiyatlari federatsiyasi. Tovar (ish, xizmat) haqidagi ma'lumot. Iste'molchilarning hayoti, sog'lig'i, mol – mulki hamda atrof – muhit uchun xavf tug'diruvchi mahsulot ishlab chiqarganlik uchun javobgar organlar. Iste'molchiga nuqsonli tovar sotilganda uning huquqlari. Iste'molchiga nuqsonli tovar sotilganda u bilan hisob – kitob qilish tartibi. Iste'molchilar huquqlari himoya qilinishi uchun mahalliy hokimiyat organlari ishlar. O'zbekiston Respublikasi Monopoliyadan chiqarish, raqobat va tadbirkorlikni qo'llab – quvvatlash davlat qo'mitasi hamda uning hududiy organlari iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish maqsadi.

16-mavzu. Mahsulot sifatini nazorat qilish va baholash menejmenti.

Nazorat tushunchasi va klassifikatsiyasi. Sifat nazorati xususiyatlari. Mahsulot sifati nazoratiga ta'sir etuvchi omillar. Sifatni nazorat sqilishning statistic usullari. Defekt nuqson darajalari. Tanlanma nazoratning rejalari va operativ xususiyatlari. Sifatni yo'qotishni baholash usullari. Verifikatsiya va validatsiya nima."Olti sigm" tushunchasi.

17-mavzu. Mahsulot sifatini saqlash menejmenti.

Mahsulot sifati mohiyati va uni saqlash xususiyatlari. Mahsulot sifatini menejmenti. Mahsulot sifati jarayonlarini baholash. Sifat jarayonlari menejmenti. Mahsulot sifati jarayonlarini ichki auditini o'tkazish. Sifatni baholashda o'z o'zini baholash tizimi. Belgilangan mahsulot sifati xarajatini kamaytirish. Nuqson tushunchasi va uni baholash tahlili.

18-mavzu. Sifatni yaxshilash menejmenti. Sifat menejmentini ijtimoiy jihatlari.

Sifatni doimiy yaxshilash usullari. Sifat menejmentini ijtimoiy jihatlari tushunchasi va xususiyatlari. Sifatni yaxshilash menejmenti. Milliy sifat

mukofotlari sifatni yaxshilash uchun motivatsiya. Biznes jarayonlari reinjiniringi va sifat menejmentida yangi axborot texnologiyalari.Tashkilotlarda logistika jarayonlarini tashkil etish sifatini oshirish.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1-mavzu. Bozor sharoitida sifat va raqobatbordoshlik.
2-mavzu. Korxona faoliyatini takomillashtirish.
3-mavzu. Faoliyatni yaxshilashga rahbarlik qilish.
4-mavzu.Tashkilotning faoliyatini takomillashtirishda boshqaruv xodimlarining ishtiroki.
5-mavzu. Faoliyatni yaxshilashda jamoaning qatnashuvi.
6-mavzu. Faoliyatni takomillashtirish jarayonida xodimlarni boshqarish.
7-mavzu. Boshqaruv tizimlarini takomillashtirish.
8-mavzu. Faoliyatni takomillashtirish jarayoniga ta'minotchilarni jalb qilish.
9-mavzu. Standartlar, mahsulotlar va xizmatlarni sertifikatlashtirish.
10-mavzu. Sifat ko'rsatkichlarini aniqlash usullari.
11-mavzu. Mahsulot sifatining tahlili.
12-mavzu. Jarayonlarni statistik tartibga solish.
13-mavzu.Tanlanma qabul qilish nazorati va o'lchashlarning sifati.
14-mavzu. Ishlab chiqarishni sertifikatlashtirish.
15-mavzu. Iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish.
16-mavzu. Mahsulot sifatini nazorat qilish va baholash menejmenti.
17-mavzu. Mahsulot sifatini saqlash menejmenti.
18-mavzu. Sifatni yaxshilash menejmenti. Sifat menejmentini ijtimoiy jihatlari.

Amaliy mashg'ulotlarini tashkil etish bo'yicha kafedra professor o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma'ruza mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarini amaliy masalalar, keyslar orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalanish, ilmiy maqolalar va tezislarni chop etish orqali talabalar bilimini oshirish, masalalar yechish, mavzular bo'yicha taqdimotlar va ko'rgazmali qurollar tayyorlash, normativ huquqiy hujjatlardan foydalanish va boshqalar tavsiya etiladi.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Sifat atamasining tahlil kilinishi va tovar, mahsulot, sifat kategoriyalarning o'zaro bog'liqligi.
2. Sifat, va ehtiyoj qiymat va iste'mol qiymat kategoriyalarning mohiyati.
3. Mahsulot sifati tushunchasi va hozirgi zamonda mahsulot sifatini ta'minlashning asosiy muammosi.
4. Sifatni o'lchash, kuzatish va baholash zarurati.
5. Integral, gurux va birlamchi sifat ko'rsatkichlari.
6. Sifat ko'rsatkichlarining belgilanish shartlari.
7. Chetlanish, nuqson va yaroqsiz mahsulot moxiyati va chetlanish va nuksonlarning turlari.